

ajuntament de palafrugell
arxiu municipal
servei de gestió documental i arxiu

Fons Karl Rosenberg

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència

AMP (Arxiu Municipal de Palafrugell)

Nivell de descripció

Fons

Títol

Fons Karl Rosenberg

Data(es)

1930-1938

Volum i suport

0'2 m (2 unitats d'instal·lació). Inclou 6 mapes i 25 volums de llibres.

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor

Karl Rosenberg

Història del productor

Karl Rosenberg nascut el 27 de setembre de 1911 a Letònia i membre de les Joventuts Unificades de Letònia. S'enrola a les Brigades Internacionals el 24 de febrer de 1937 a Albacete segons consta al carnet que l'identifica com a membre de la brigada mòbil i destinat a l'escola d'oficials.

El maig de 1937 és nomenat Tinent d'Infanteria (tot i que el nomenament va a nom de Rudolf Rosenberg) a la 130ª Brigada Autònoma a Boltaña com a instructor dels batallons núm. 1 i 3. El juny de 1937 rep ordres que es faci càrrec del batalló núm. 3 en absència del comandant. El gener de 1938 se li ordena que es faci càrrec de la companyia de metralladores (Batalló de Metralladores núm.10, XII Cos de l'Exèrcit), apareix citat com a capità. Entre octubre i novembre rep diferents salconduits per tal que pugui ser repatriat (retirada de les Brigades Internacionals).

En una darrera carta un amic li comenta que li estan preparant documentació falsa per quan hagi de marxar i que li faran entrega de la documentació en una festa de comiat que estan organitzant, també li demana que a la festa anunciï el seu nom veritable per tal de mantenir la comunicació en un futur.

Història arxivística

El fons de Karl Rosenberg el va deixar ell mateix durant la retirada, al seu pas per Palafrugell, quan es va allotjar a la casa de la família Català, al carrer Pi i Margall. La família Català ha guardat la documentació fins que n'ha fet donació a l'Arxiu Municipal de Palafrugell.

Dades sobre l'ingrés

Ingrés 8/2009, aprovada per la Junta de Govern Local amb data 6 de febrer de 2009.

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

Fons que conté bàsicament la correspondència (3 cartes en rus, 3 en letó i 3 en castellà) i els nomenaments i ordres rebudes de Karl Rosenberg entre 1937 i 1938 com a membre de les Brigades Internacionals. També hi trobem diferents

carnets d'identificació, en un dels quals hi ha la seva fotografia. El fons també inclou 25 llibres (16 en rus i 9 en castellà) i 6 mapes de Rússia.

Sistema d'organització

S'ha destriat la correspondència particular. I la documentació més de caràcter militar (nomenaments, ordres, salconduits, permisos...) s'ha ordenat de forma cronològica ja que així podem resseguir la seva trajectòria en aquelles dates. Observem que cada permís i salconduit per anar a Barcelona és per un nou nomenament o ordre, i els darrers salconduits són per a la repatriació.

Informació sobre avaluació, tria i eliminació

La documentació és de conservació permanent.

Incrementos

No es preveuen increments.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés

L'accés a la documentació del fons és públic.

Condicions de reproducció

Les reproduccions de documentació es regiran segons la normativa del Reglament del Servei d'Arxiu Municipal de l'Ajuntament de Palafrugell.

Llengües i escriptures dels documents

Predomina el castellà però a la correspondència personal i biblioteca hi predomina el rus i el letó.

Característiques físiques i requeriments tècnics

En general els documents que formen la unitat de descripció es troben en bon estat, exceptuant un certificat que l'acredita com a tinent de les Brigades Internacionals i algun salconduit que es troben afectats per l'acció d'insectes que en dificulta la lectura.

Instruments de descripció

S'ha elaborat un inventari del Fons Karl Rosenberg (realitzat per Núria Casellas i Noguer i direcció de M. Concepció Saurí).

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització dels originals

Els originals de la unitat de descripció es troben a l'Arxiu Municipal de Palafrugell.

Documentació relacionada

Revista *Boletín*. Editada pel *Comissariado de la Plaza*. Se'n van editar cinc números a Palafrugell entre el 31 de gener i el 4 de febrer de 1939.

Bibliografia

SALVATELLA MALLART, Josep. TURRÓ ANGUILA, Jordi, ESTEBA ZURBRÜGG, Miquel. 120 anys de premsa local a Palafrugell. D'El Palafrugense a la RdP. 1882-2002. Palafrugell. 2002. p. 79-80.

CASELLAS NOGUER, Núria. GAITX MOLTÓ, Jordi. *Setanta anys per llegir unes cartes*. Dins *Revista de Girona*, núm. 258. 2010.

GASCÓN RICAÑO, Antonio. "La bolsa de Bielsa. El heroico final de la República en Aragón". Diputación Provincial de Huesca. Área de Cultura. 2005.

<http://sidbrint.ub.edu/>

ÀREA DE NOTES

Notes

Des de l'agost de 2009 es compta amb la traducció de les tres cartes en rus (realitzada Olegas Usaciovas) i de les tres cartes en letó (realitzada per Martin Verpelis i M. Helena Geli).

A la última carta rebuda (1 octubre 1938) fa referència a que els amics li estan preparant documentació falsa que mostri la història del seu pas per Espanya que inclou certificats dels caps de les unitats a on ha prestat servei, acompanyats d'alguns informes. S'hi esmenta també que se li farà entrega d'aquesta documentació en una festa i se li demana que com a colofó de la mateixa anunciï als seus amics el seu veritable nom, element que ens fa deduir que el seu nom no era Karl Rosenberg. En diferents documents apareix citat com a Karl, Charles, Carlos i fins i tot Rudolf o Robert Rosenberg o Rozenberg.

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data(es)

Descripció realitzada per Núria Casellas i Noguera. Descripció finalitzada el 12 de febrer de 2009. Actualitzat el novembre de 2014.

Fonts

Inventari del Fons Karl Rosenberg.

Regles o convencions

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.